

εν ολίγοις

ημερωτικό δελτίο

Ιούνιος 2018

Στο παρόν τεύχος:

- **JUSTICE Program**
Σεμινάριο για τα δικαιώματα των προσφύγων, των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο
- **ΣΥΝΕΔΡΙΟ**
«Επανεξετάζοντας την έννοια της 'αλληλεγγύης' στην Ευρωπαϊκή Ένωση»
- **ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ**
«Σύγχρονα θέματα ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου»
- **Στήλη επικαιρότητας Brexit:**
Σύνοδος Κορυφής της 29.06.2018: Επισκόπηση της πορείας των διαπραγματεύσεων

JUSTICE Program

Σεμινάριο για τα δικαιώματα των προσφύγων, των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο

Το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Frederick της Κύπρου, έχει αναλάβει την υλοποίηση της Δράσης «Training for a European Area of Justice» του προγράμματος JUSTICE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Δράση αυτή αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των νομικών και τη διεύρυνση των γνώσεών τους σε συγκεκριμένους τομείς, που άπτονται της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και ειδικότερα:

- α) στην εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
- β) στην Απόφαση Πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου,
- γ) στην προστασία των προσωπικών δεδομένων,
- δ) στα δικαιώματα των προσφύγων,
- ε) στην προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της παραπάνω Δράσης, το ΚΔΕΟΔ διοργάνωσε από τη Δευτέρα 18 έως και την Πέμπτη 21 Ιουνίου 2018, στο αμφιθέατρο «Δημήτριος Ευρυγένης», σεμινάριο στην ελληνική γλώσσα για τα δικαιώματα των προσφύγων, των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο.

Κατά την πρώτη μέρα του σεμιναρίου, ο κ. Δημήτρης Χριστόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, διέτρεξε την εξελικτική πορεία του προσφυγικού δικαίου, εκκινώντας από την απόφαση MSS κατά Ελλάδα και καταλήγοντας στη συνομολόγηση της κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε τόσο στους νομολογιακούς σταθμούς όσο και στις πολιτικές πρωτοβουλίες, που σηματοδότησαν την εξέλιξη του προσφυγικού δικαίου, ενώ αναδείχθηκαν σημεία προβληματισμού για τη μελλοντική μορφή του.

Κατά τη δεύτερη μέρα του σεμιναρίου, ο κ. Μιχάλης Χρυσομάλλης, καθηγητής του ΔΠΘ και κάτοχος έδρας Jean Monnet, ανέλυσε τις σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα του ευρωπαϊκού δικαίου ασύλου. Στο επίκεντρο της εισήγησης τοποθετήθηκε ο ρόλος του ΕΔΔΑ, καθώς και του

JUSTICE Program

Σεμινάριο για τα δικαιώματα των προσφύγων, των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο

➡ ΔΕΕ και η συμβολή της νομολογίας τους στη διαμόρφωση του περιεχομένου του προσφυγικού δικαίου, ενώ υπογραμμίστηκαν η διάδραση και η μεταξύ τους όσμωση, που προσέδωσαν στο προσφυγικό δίκαιο την παρούσα μορφή του. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν, στο πλαίσιο workshop που διεξήχθη, να επιλύσουν δύο case studies, τα οποία στη συνέχεια αναλύθηκαν διεξοδικώς.

Την τρίτη μέρα του σεμιναρίου η κ. Ανδριάνα Κωστοπούλου, Πρόεδρος της Επιτροπής ad hoc για τα δικαιώματα του παιδιού του Συμβουλίου της Ευρώπης, ανέδειξε τη θεματική της προσαπασίας των παιδιών προσφύγων και μεταναστών, με κύρια αναφορά στη συνδιαμόρφωση αρχών και κανόνων με τη συμβολή του ΟΗΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, αλλά και της νομολογίας του ΕΔΔΑ. Βασικούς άξονες της εισήγησής της αποτέλεσαν τα ζητήματα της κράτησης, του προσδιορισμού της ηλικίας και της επιτροπείας των ανήλικων προσφύγων και μεταναστών.

Στη συνέχεια, η κ. Ελίνα Μουσταΐρα, καθηγήτρια του ΕΚΠΑ, ανέλυσε το ζήτημα της πολιτογράφησης υπηκόων τρίτων χωρών, παρουσιάζοντας τη σχετική ισχύουσα νομοθεσία, θίγοντας καίρια ζητήματα της διαδικασίας και κάνοντας κριτική αποτίμηση της νομολογίας.

Την τέταρτη και τελευταία ημέρα του σεμιναρίου ο κ. Δημήτρης Σκιαδάς, καθηγητής του ΠΑΜΑΚ και κάτοχος Έδρας Jean Monnet, προσέγγισε το ζήτημα της προσφυγικής κρίσης από τη σκοπιά των θεσμικών και δημοσιονομικών προκλήσεων που παρουσιάζει για την ΕΕ. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια workshop, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σε ζητήματα που τους τέθηκαν, επεξεργαζόμενοι τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

Στο σεμινάριο συμμετείχαν δικηγόροι και δικαστές από την Ελλάδα και την Κύπρο. Το εκπαιδευτικό υλικό του σεμιναρίου (π.χ. videos, power points) θα αναρτηθεί σε ιστότοπο που θα δημιουργηθεί ειδικά για το πρόγραμμα.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Ο

Επανεξετάζοντας την έννοια της 'αλληλεγγύης' στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στις 18 και 19 Ιουνίου 2018, η έδρα του Collège de France για το κοινωνικό κράτος, την παγκοσμιοποίηση και την νομική ανάλυση των διάφορων μορφών αλληλεγγύης υπό τον καθηγητή κ. Alain Supiot, διοργάνωσε, στο αμφιθέατρο 'Marguerite de Navarre' στο Παρίσι, συνέδριο με τίτλο «Επανεξετάζοντας την έννοια της 'αλληλεγγύης' στην Ευρωπαϊκή Ένωση» και ομιλητές εξέχοντες ακαδημαϊκούς. Το συνέδριο έχει ως κύριο στόχο να συμβάλει στην δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δημόσιου διαλόγου για το πώς έχει διαμορφωθεί η έννοια της 'αλληλεγγύης' σε σχέση με την οικονομική και την μεταναστευτική κρίση, την ανεργία, την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους του κράτους, καθώς και την κατανομή των φορολογικών βαρών και την των κινδύνων του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η Διευθύντρια του ΚΔΕΟΔ, καθηγήτρια κ. Χριστίνα Δεληγιάννη-Δημητράκου, που συμμετείχε στο συνέδριο, παρουσίασε την Τρίτη 19 Ιουνίου, το θέμα: «Νεόπτωχοι και πρόσφυγες οι δύο πόλοι αλληλεγγύης στην Ελλάδα και την Ευρώπη». Η κ. Δεληγιάννη εξέτασε τις πολιτικές 'αλληλεγγύης' τις οποίες εφάρμοσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Ελλάδα, με αφορμή τις δύο δραματικές κρίσεις που γνώρισαν τα δέκα τελευταία χρόνια η ελληνική κοινωνία και η Ευρώπη: τη δημοσιονομική κρίση του 2010, από τη μια μεριά και την προσφυγική κρίση, από την άλλη μεριά, που έφθασε στο αποκορύφωμά της το 2015. Ειδικότερα, η κ. Δεληγιάννη επικεντρώθηκε στις επιπτώσεις των ενωσιακών πολιτικών 'αλληλεγγύης' στις αντίστοιχες υφιστάμενες δομές αλληλεγγύης που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους στην Ελλάδα, καθώς και στη συμβολή των εν λόγω πολιτικών σε σχέση με την εμφάνιση στην ελληνική κοινωνία νέων άτυπων μορφών αλληλεγγύης που προέρχονται από ακτιβιστές και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΗΚΥΟ). Ωστόσο, όπως τόνισε η κ. Δεληγιάννη, η δημοσιονομική και η προσφυγική κρίση δεν είναι μόνον ελληνικά φαινόμενα, αλλά συνιστούν ταυτόχρονα φαινόμενα ευρωπαϊκά που συνδέονται άμεσα με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και επηρεάζουν την περαιτέρω εξέλιξή της. Υπό αυτό το πρίσμα, η κ. Δεληγιάννη ολοκλήρωσε την εισήγησή της με τη διατύπωση ορισμένων σκέψεων για τα μέτρα τα οποία είναι απαραίτητα να ληφθούν σε ενωσιακό επίπεδο, έτσι ώστε να καλυφθούν τα κενά που εμφανίζουν οι πολιτικές αλληλεγγύης της ΕΕ και να αντιμετωπιστούν με δικαιότερο τρόπο οι κίνδυνοι που γενούνται για την Ένωση και τα κράτη-μέλη η δημοσιονομική και η προσφυγική κρίση.

- Η πρακτική αποτελεσματικότητα των κανόνων του δικαίου της Ένωσης και η ανάγκη εμπλοκής κερματικής τους στα κράτη μέλη επιβάλλουν την αυτονόμη έννοια της Ένωσης.
- Εκπαίδευση, η έννοια δεν προσδιορίζεται με βάση την εθνική νομοθεσία, εκτός και αν η απόφαση είναι σε αντίθεση με το πλαίσιο συμβαίνει λ.χ. στο πλαίσιο της Οδηγίας 1999/70.
- Στην αυτονόμη ερμηνεία προβάλλει το δικαστήριο.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Σύγχρονα θέματα

ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου

Η έδρα Jean Monnet της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ «Προστασία των Κοινωνικών Δικαιωμάτων στην ΕΕ και Συγκριτικοί Νομικοί Πολιτισμοί» υπό την επιστημονική εποπτεία της Διευθύντριας του ΚΔΕΟΔ, καθηγήτριας κ. Χριστίνας Δεληγιάννη-Δημητράκου, και με την πολύτιμη συμβολή του κ. Δημήτρη Γούλα, Δ.Ν., δικηγόρου και ερευνητή στο ΚΔΕΟΔ, συνδιοργάνωσε με το ΚΔΕΟΔ τετραήμερο σεμινάριο με θέμα: «Σύγχρονα θέματα ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου», που πραγματοποιήθηκε από τις 26 έως τις 29 Ιουνίου 2018 στο αμφιθέατρο ' Δημήτριος Ευρυγένης'. Ειδικότερα, επρόκειτο για κλειστό workshop με 25 συμμετέχοντες/ουσες και πρακτικό προσανατολισμό, που απευθυνόταν πρωτίστως σε νομικούς της πράξης (δικηγόρους, δικαστές κλπ), με έμφαση στην συζήτηση πρακτικών θεμάτων τα οποία εμφανίζουν έντονη νομολογιακή επεξεργασία κατά τα τελευταία έτη.

Κατά την πρώτη ημέρα του σεμιναρίου, ο επίκουρος καθηγητής του ΑΠΘ κ. Δημοσθένης Λέντζης, παρουσίασε την εισήγησή του για την έννοια του 'εργαζομένου' στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναφέρ-

Νομική Σχολή
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εδρα Jean-Monnet

Προστασία των Κοινωνικών Δικαιωμάτων στην ΕΕ
και Συγκριτική Νομική Πολιτισμοί

Σ Ε Μ Ι Ν Α Ρ Ι Ο

Σύγχρονα θέματα ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Σύγχρονα θέματα ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου

θηκε στις σύγχρονες προσεγγίσεις της 'κλασικής' αυτής έννοιας. Η πρώτη ημέρα ολοκληρώθηκε με την επίλυση από τους συμμετέχοντες σχετικής σύνθετης πρακτικής υπόθεσης.

Την δεύτερη ημέρα, η Διευθύντρια του ΚΔΕΟΔ, καθηγήτρια κ. Χριστίνα Δεληγιάννη-Δημητράκου, ανέλυσε το ζήτημα της πολλαπλότητας των πηγών του ευρωπαϊκού εργατικού δικαίου και της ανάγκης επίλυσης της ασυμβατότητας μεταξύ τους. Στη συνέχεια, ο καθηγητής κ. Αριστείδης Καζάκος ανέπτυξε τους προβληματισμούς του για την σχέση μεταξύ νόμου, συνδικαλιστικών ελευθεριών και επιχειρηματικής ελευθερίας, υπό το πρίσμα μίας κριτικής ανάλυσης της νομολογίας των δικαστηρίων.

Την τρίτη ημέρα και τέταρτη ημέρα, ο λέκτορας του ΑΠΘ κ. Δημήτριος Σιδέρης και ο δικηγόρος κ. Δημήτριος Βασιλείου μίλησαν για τις πρόσφατες εξελίξεις στο δίκαιο των ομαδικών απολύσεων, ο πρώτος, και στο δίκαιο της καταγγελίας και στις συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου ο δεύτερος. Και πάλι, ακολούθησε η επίλυση συναφών πρακτικών υποθέσεων από τους συμμετέχοντες, που αξιολόγησαν το σεμινάριο ως ιδιαίτερα ενδιαφέρον και χρήσιμο.

Brexit

Σύνοδος Κορυφής της 29.06.2018: Επισκόπηση της πορείας των διαπραγματεύσεων

Κατά τη Σύνοδο Κορυφής της 29ης Ιουνίου 2018, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε σύνθεση ΕΕ 27, προέβη στην επισκόπηση της πορείας των μέχρι τώρα διαπραγματεύσεων για το Brexit και ενέκρινε σχετικά συμπεράσματα. Είχε προηγηθεί στις 26 Ιουνίου 2018, η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, το οποίο ενημερώθηκε από τον επικεφαλής διαπραγματευτή της Ε.Ε., κ. Michel Barnier, σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων για το Brexit, με έμφαση στα επόμενα βήματα.

Με βάση την τρέχουσα κατάσταση, όπως παρουσιάστηκε από τον διαπραγματευτή της Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς τμήματα του νομικού κειμένου της Συμφωνίας Αποχώρησης. Οι ηγέτες επισήμαναν, ωστόσο, ότι ορισμένες σημαντικές πτυχές δεν έχουν συμφωνηθεί ακόμη.

Συγκεκριμένα, διατυπώθηκε ανησυχία για το γεγονός ότι δεν έχει ακόμη σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με λύση ύστατης ανάγκης για την Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία. Βάσει των δεσμεύσεων που ανέλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με αυτό το θέμα τον Δεκέμβριο του 2017 και τον Μάρτιο του 2018, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέμεινε στο ότι πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες, προκειμένου η Συμφωνία Αποχώρησης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της σχετικά με τη μετάβαση, να συναφθεί το συντομότερο δυνατόν, ώστε να αρχίσει να ισχύει κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Υπενθυμίζει ότι οι διαπραγματεύσεις μπορούν να προχωρήσουν, μόνον εφόσον τηρηθούν πλήρως όλες οι ήδη αναληφθείσες δεσμεύσεις.

Περαιτέρω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε ότι θα πρέπει να επιταχυνθούν οι εργασίες για τη σύνταξη μιας πολιτικής δήλωσης σχετικά με το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης. Αυτό απαιτεί αποσαφηνίσεις, καθώς και ρεαλιστικές και πρακτικές προτάσεις από την πλευρά του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά στη θέση του επί της μελλοντικής σχέσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε εκ νέου τις αρχές, που καθόρισε τον Μάρτιο του 2018 και υπενθύμισε ότι, σε περίπτωση που εξελιχθούν οι θέσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ένωση θα είναι πρόθυμη να επανεξετάσει και τις δικές της θέσεις, πάντοτε σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στις κατευθύνσεις της 29ης Απριλίου και 15ης Δεκεμβρίου 2017, καθώς και της 23ης Μαρτίου 2018.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε την έκκλησή του προς τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλους τους ενδιαφερομένους να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους για ετοιμότητα σε όλα τα επίπεδα και για κάθε πιθανή έκβαση, καθώς ο Μάρτιος του 2019 πλησιάζει γρήγορα και πρέπει όλα τα εκκρεμή ζητήματα να επιλυθούν εγκαίρως.

